

Socialdepartementet
s.remissvar@regeringskansliet.se
s.sof@regeringskansliet.se

Remissvar över betänkandet SOU 2022:70 En uppväxt fri från våld – En nationell strategi för att förebygga och bekämpa våld mot barn
(dnr. S2023/00244)

Statens institutionsstyrelse (SiS) har ombetts att lämna synpunkter på förslagen i det nämnda betänkandet. Genomgången av de förslag som har lagts fram i utredningen har skett med de utgångspunkter som SiS, utifrån sitt uppdrag, har att beakta.

SiS välkomnar utredningens förslag till en nationell strategi för att förebygga och bekämpa våld mot barn. SiS vill lämna följande synpunkter på förslagen i betänkandet.

Under avsnitt 15.1.5 *En kraftsamling för att förebygga våld i förskola och skola* s. 794 ff. föreslår utredningen insatser för att förebygga våld i skolan. Utredningen redovisar förslag på åtgärder som bedöms bör genomföras på nationell nivå i syfte att vända trenden och främja en positiv utveckling i skolmiljön.

SiS vill med anledning av dessa förslag påpeka att myndigheten bedriver skola på samtliga 21 särskilda ungdomshem. Skolverksamheten vid SiS bedrivs som en särskild utbildningsform i enlighet med 24 kap. 8–9 §§ i skollagen men SiS ingår inte i det s.k. skolväsendet. Utifrån detta är det viktigt att det säkerställs att även SiS omfattas av de föreslagna åtgärderna och eventuella framtida fortbildnings- och stödinsatser som kan bli kopplade till ett förändringsarbete i skolan.

Under avsnitt 15.1.5 *Avskiljning och fastspänning med bälte* s. 800 ff. föreslår utredningen att Utredningen om barn och unga i samhällets vård bör få ett tilläggsdirektiv för att se över hur avskiljning kan förbjudas på institutioner för barn. Utredningen föreslår vidare att det under tiden även bör vidtas andra åtgärder för att minska antalet avskiljningar och det våld mot barn som utövas när befogenheten ska utövas.

SiS vill med anledning av detta framhålla att myndigheten arbetar kontinuerligt med att vidta åtgärder för att genomföra säkra och trygga fysiska ingripanden då sådana är

nödvändiga, samt arbetar med att minska antalet avskiljningar för att säkerställa en trygg och säker vård för placerade barn och unga. SiS välkomnar dock att frågan om avskiljningar utreds vidare. De

Under avsnitt 15.5 *Kunskaps- och metodutvecklingen ska stärkas* s. 889 ff. anger utredningen att kunskap om i vilken utsträckning barn drabbas av olika former av våld och våldets konsekvenser behöver ligga till grund för de insatser och åtgärder som genomförs i syfte att motverka våldet. Vidare framhålls att fortsatt kunskaps- och metodutveckling samt implementering av kunskaper i det praktiska arbetet är en förutsättning för att arbetet ska nå resultat.

SiS delar utredningens bedömning att det saknas kunskap på flera viktiga områden för att möjliggöra kunskapsbaserad praktik och ställer sig bakom förslaget att kunskaps- och metodutvecklingen ska stärkas.

Utredningen föreslår även att Etikprövningsmyndigheten ska få i uppdrag att se över behov och hinder avseende undersökningar som baseras på uppgifter från barn samt ta fram förslag på kriterier som ökar förutsättningarna för barn att delta i forskning. SiS ser positivt på detta förslag, särskilt utifrån att de forskare som SiS finansierar ofta har svårt att få skriftligt samtycke från föräldrar till barn under 15 år vilket ofta beror på att föräldrarna befinner sig i utsatta livssituationer. Det är viktigt att stärka förutsättningarna för att även barn under 15 år där vårdnadshavare inte kan nås för ställningstagande till inklusion, ges möjlighet att komma till tals.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektören Elisabet Åbjörnsson Hollmark. I den slutliga handläggningen har tf. utvecklingsdirektören Jenny Kärrholm, sektionschefen Anita Andersson och tf. sektionschefen Erla Thorisdottir deltagit. Föredragande har varit utredare Ida Bäckström och jurist Nina Hansson.

Elisabet Åbjörnsson Hollmark